

RAPORTUL

CU PRIVIRE LA STADIUL ACTUAL AL SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMÂNEȘTI, LA ACTIVITATEA COMITETULUI CENTRAL ÎNTRE CONGRESSELE AL XII-LEA ȘI AL XIV-LEA, LA REALIZAREA PROGRAMULUI-DIRECTIVĂ DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ ÎN CINCINALUL AL IX-LEA ȘI ÎN PERSPECTIVĂ PÎNĂ ÎN ANII 2000-2010, ÎN VEDEREA ÎNDEPLINIRII NEABĂTUTE A PROGRAMULUI DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI ÎNĂNTARE A ROMÂNIEI SPRE COMUNISM

I. CONGRESUL AL XIV-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, EVENIMENT EPOCAL ÎN ISTORIA MILENARĂ A POPORULUI ROMÂN

Stimați tovarăși,

Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român reprezintă un eveniment epocal în istoria milenară a României, în activitatea mișcării muncitorești-revoluționare și a partidului nostru, în întreaga dezvoltare economico-socială și ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, în făurirea cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea fermă spre visul de aur al omenirii — spre comunism! (Aplauze puternice și urale prelungește; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu — eroism, România — comunism!")

Congresul are loc în împrejurări internaționale deosebite, cînd în fața țărilor socialiste, a tuturor popoarelor se pun noi și noi întrebări și probleme cu privire la calea progresului economico-social, a lichidării inegalităților și asupririi, a înăltării pericolului războiului nuclear, care ar duce la distrugerea a însăși vieții pe pămînt, cu privire la căile de transformare revoluționară a lumii, de realizare a unor noi relații sociale și noi relații între state și popoare în vederea asigurării și făuririi unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. (Aplauze puternice)

Iată de ce actualul Congres al partidului nostru comunist trebuie — pornind de la drumul parcurs de poporul român pe

calea socialismului — să facă bilanțul general al stadiului actual al societății socialiste românești, să elaboreze programele de dezvoltare în următorul cincinal și pînă în anii 2000-2010, în vederea dezvoltării continue a forțelor de producție, a științei, învățămîntului, culturii, creșterii nivelului de trai material și spiritual al poporului, înfăptuirii neabătute a principiilor socialismului științific și comunismului în toate domeniile de activitate, a ridicării României pe noi culmi de progres și civilizație și întăririi independenței și suveranității sale. (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu reales, la al XIV-lea Congres!")

II. DEZBATEREA DOCUMENTELOR PENTRU CONGRES, CEA MAI LARGĂ DEZBATERE DEMOCRATICĂ DIN ÎNTREAGA ISTORIE MODERNĂ A ROMÂNIEI

După cum este bine cunoscut, pe baza Tezelor din aprilie 1988, a documentelor înaltului forum democratic din noiembrie 1988 și a Tezelor și Programului-Directivă pentru Congresul al XIV-lea al partidului, timp de un an și jumătate, în întregul partid, împreună cu întregul popor, în toate organele democratice revoluționare, a avut loc o largă dezbateră democratică, fără precedent în întreaga perioadă de construcție socialistă și — se poate spune — în întreaga istorie modernă a patriei noastre.

În cadrul acestei largi dezbateri democratice s-a analizat, pe baza principiilor socialismului științific, a concepției revoluționare despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric — în spirit critic și autocritic, întreaga activitate desfășurată de poporul nostru în anii construcției socialiste. Concluzia generală a acestei îndelungate dezbateri democratice din partid, cu întregul popor, este aceea că România a parcurs, într-o perioadă istorică scurtă, mai multe etape istorice de dezvoltare — de la orînduirea burghez-moșierească, în care continuau să existe încă puternice forme feudale, pînă la etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, lichidînd cu desăvîrșire exploatarea și asuprirea, clasele exploatare și înfăptuind cea mai dreaptă

orînduire cunoscută de omenire pînă în prezent — orînduirea socialistă — în care poporul este pe deplin stăpîn asupra mijloacelor de producție și își făurește, în mod liber, propriul destin liber și independent, destul de bunastare și fericire — socialismul și comunismul! (Urale și aplauze puternice, prelungește; se scandează „Ceaușescu — eroism, România — comunism!")

Amplă și îndelungată dezbateră democratică a problemelor actuale ale construcției socialismului, a documentelor pentru Congresul al XIV-lea a demonstrat cu putere unitatea de nezdrușcinat dintre partid și popor, hotărîrea întregii noastre națiuni de a acționa și în viitor, în strînsă unitate, sub conducerea glorioasă a nostru partid, pentru înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și crearea condițiilor pentru înaintarea neabătută spre comunism, pentru asigurarea unui loc demn al poporului român în rîndul națiunilor libere și independente ale lumii. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu — România, stima noastră și mîndria!")

Numai la conferințele județene de partid au participat peste 23 000 de delegați și 6 000 de invitați.

III. EDIFICAREA ORÎNDUIRII SOCIALISTE — CONTINUARE LEGICĂ A PROCESULUI ISTORIC DE FORMARE ȘI AFIRMARE A POPORULUI ROMÂN

Stimați tovarăși,

Edificarea cu succes a noi orînduirii socialiste în patria noastră constituie o continuare legică a procesului istoric de formare a poporului român, a națiunii, a statului național unitar român, a luptei împotriva dominației străine, a asupririi, pentru libertate și independență, pentru progres economic și social.

Datele științifice, arheologice demonstrează cu puterea faptelor de netăgăduit că înaintașii noștri s-au născut și s-au dezvoltat, cu mii și mii de ani înainte, pe aceste meleaguri, trecînd prin diferite forme de dezvoltare economico-socială.

Constituirea primului stat centralizat al dacilor, cu mai bine de 2 000 de ani în urmă, a reprezentat un moment hotărîtor pentru dezvoltarea civilizației pe aceste meleaguri, pentru dezvoltarea ulterioară a poporului român.

Sînt bine cunoscute luptele desfășurate de traco-daci și de statul dac centralizat

pentru apărarea și păstrarea ființei independente a poporului.

Conviețuirea împreună cu statele și civilizațiile din acele timpuri, cu marele imperiu roman a avut, fără îndoială, o influență puternică asupra dacilor, dar nu a întrerupt existența și dezvoltarea lor. Însăși conviețuirea îndelungată a dacilor cu romanii a reprezentat un moment de importanță deosebită în formarea caracterului și în dezvoltarea poporului român, care a păstrat cele mai minunate virtuți și caracteristici ale dacilor, însușindu-și tot ceea ce a reprezentat mai bun ca rezultat al conviețuirii cu romanii.

Așa s-a format și dezvoltat — spune istoria — poporul român, care — moștenind de milenii cele mai înalte virtuți ale înaintașilor acestor meleaguri — le-a apărut întotdeauna, a făcut totul pentru a-și asigura viața liberă și independentă. (Aplauze puternice, prelungește)

Într-o perioadă de cîteva sute de ani a avut loc — după cum este bine cunos-

cuit — migrația multor popoare, care au sosit și pe plaiurile Daciei, ale strămoșilor strămoșilor noștri.

Este adevărat, mulți au rămas pe aceste meleaguri, și-au însușit cultura și modul de viață al locuitorilor acestor pămînturi străvechi. Toate acestea nu au întrerupt în nici un fel procesul legic, istoric al formării poporului român. S-ar putea spune că tocmai aceste împrejurări grele i-au determinat pe înaintașii noștri să acționeze sub diferite forme și în deplină solidaritate pentru a-și apăra obiceșurile, viața liberă și, chiar dacă toate aceste migrații, iar mai tîrziu imperiile străine, au încetînit pentru un timp procesul de formare a poporului și națiunii române, aceasta nu a putut să oprească înfăptuirea legilor obiective ale dezvoltării societății omenirii, deci și ale poporului român. (Aplauze puternice)

Poporul nostru, înaintașii noștri, organizați în diferite voievodate, apoi în principate, au dus lupte cu arma în

RAPORTUL

CU PRIVIRE LA STADIUL ACTUAL AL SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMÂNEȘTI, LA ACTIVITATEA COMITETULUI CENTRAL ÎNTRE CONGRESSELE AL XII-LEA ȘI AL XIV-LEA, LA REALIZAREA PROGRAMULUI-DIRECTIVĂ DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ ÎN CINCINALUL AL IX-LEA ȘI ÎN PERSPECTIVĂ PÎNĂ ÎN ANII 2000-2010, ÎN VEDEREA ÎNDEPLINIRII NEABĂTUTE A PROGRAMULUI DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI ÎNĂNTARE A ROMÂNIEI SPRE COMUNISM

mină, și-au dat viața pentru a asigura existența și ființa poporului, pentru a asigura dezvoltarea societății românești pe pămînturile străvechi ale dacilor.

Nu doresc să mă refer la diferite momente eroice din luptele poporului nostru — ele sînt bine cunoscute și trebuie să fie întotdeauna în mintea și înima întregii națiuni.

Ceea ce trebuie să subliniem este faptul că formarea poporului român, a na-

țiunii române și a statului național român, într-o perioadă lungă, este rezultatul luptei grele, eroice a poporului român, a celor mai înaintate forțe din rîndurile sale.

Dar întotdeauna trebuie să subliniem că adevăratul făuritor al istoriei, al vieții, al națiunii și al independenței este poporul însuși; el a fost acela care în nici o împrejurare nu a capitulat, a ținut sus steagul luptei, cîntecul cu grele pierderi, dar a făcut totul pentru a asig-

gura viitorul urmașilor lui, viitorul poporului nostru! (Aplauze puternice, prelungește; se scandează „Ceaușescu și poporul!")

Numai înțelegînd bine toate acestea vom putea să tragem concluzii corecte pentru activitatea de făurire a socialismului, de dezvoltare viitoare a patriei noastre pe calea socialismului, pentru întărirea independenței și suveranității României! (Aplauze puternice)

IV. FĂURIREA ORÎNDUIRII SOCIALISTE — CERINȚĂ OBIECTIVĂ A DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI, A ASIGURĂRII VIITORULUI LUMINOS AL POPOARELOR

Stimați tovarăși,

Avînd în vedere problemele complexe ale vieții mondiale, discuțiile care au loc în lume cu privire la calea de dezvoltare a societății omenirii, este necesar să reamintim foarte succint că omenirea a cunoscut — într-o perioadă de milenii, de la nașterea sa pînă în prezent — mai multe orînduiri sociale, care au răspuns nivelului forțelor de producție, de cunoaștere, ale societății omenirii, dar care s-au dezvoltat în strînsă legătură cu legile obiective care guvernează întreaga dezvoltare economico-socială a omenirii.

În acest cadru s-a dezvoltat, de altfel, și poporul român.

Istoria atestă existența în dezvoltarea societății omenirii a comunei primitive, a sclavagismului, a feudalismului și apoi a capitalismului, iar în prezent a socialismului.

Este bine cunoscut că toate acestea au existat într-o perioadă îndelungată și în forme diferite de la un continent la altul și chiar de la o zonă la alta a lumii, dar că, o dată cu dezvoltarea forțelor de producție, vechile orînduiri au trebuit să dispară, să facă loc unor orînduiri noi, care și-au propus întotdeauna să asigure progresul economico-social al popoarelor.

De la sclavagism pînă la capitalism, însă în forme diferite, orînduirile care s-au succedat au păstrat inegalitățile sociale, asuprirea socială și națională, exploatarea omului de către om.

O dată cu apariția pe scena istoriei a clasei muncitoare, ca urmare a dezvoltării societății capitaliste, apoi a formei superioare, imperialismului, în fața clasei muncitoare s-a pus misiunea istorică de a lichida orînduirea împărțită în clase antagoniste, în asupriți și asupritori și să realizeze o nouă orînduire,

fără clase exploatare, fără asupritori, în care popoarele să devină cu adevărat egale și libere, să fie lichidate asuprirea și inegalitățile de orice fel, să se asigure o conviețuire nouă, bazată pe egalitate, pe dreptate socială, pe libertatea deplină a popoarelor, a oamenilor. (Aplauze puternice, prelungește)

Trebuie să avem permanent în vedere faptul că lichidarea orînduirii capitaliste și făurirea orînduirii sociale socialiste constituie o cerință legică a dezvoltării societății omenirii, că — mai devreme sau mai tîrziu — aceasta se va realiza, așa cum s-a întîmplat, de altfel, cu toate orînduirile sociale de pînă acum.

Este bine cunoscut că nici o clasă socială, nici stăpînii de sclavi, nici feudații nu au cedat locul de bună voie, ci au trebuit să fie izgoniți de la putere, pentru a asigura progresul societății omenirii.

De aceea, trebuie să avem deplină încredere în capacitățile clasei muncitoare, a popoarelor de a înfăptui cerințele legitime ale dezvoltării economico-sociale istorice, de a făuri o orînduire a dreptății și egalității, a libertății oamenilor și popoarelor. (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează „Ceaușescu și poporul!")

Realizarea acestei misiuni istorice i-a revenit clasei muncitoare, partidelor muncitorești-revoluționare ale clasei muncitoare, care și-au propus drept obiectiv strategic organizarea clasei muncitoare, a popoarelor pe baza principiilor socialismului științific, a materialismului dialectic și istoric, în vederea făuririi noi orînduirii sociale socialiste.

Și trebuie să spunem că istoria a demonstrat forța și capacitatea clasei muncitoare — în unitate cu toate clasele și forțele muncitoare, cu țărînimea, cu intelectualitatea, sub conducerea partidelor revoluționare — de a răsturna vechea

orînduire socială și de a înfăptui societatea socialistă. (Aplauze puternice, prelungește)

Stimați tovarăși,

Au trecut 72 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, de la făurirea primului stat al muncitorilor și țărînilor și trecerea la construirea socialismului în Uniunea Sovietică. După cel de-al doilea război mondial, cu 45 de ani în urmă, alte popoare, între care și poporul român, răsturnînd clasele exploatare, au trecut la făurirea societății socialiste. Pe calea socialismului au trecut apoi marea popor chinez, poporul coreean și alte popoare din țările în curs de dezvoltare se pronunță ferm pentru a trece treptat la organizarea dezvoltării lor pe calea socialismului.

Țările socialiste reprezintă astăzi o puternică forță economico-socială. Mariile realizări în dezvoltarea economico-socială au făcut cu ele să reprezinte astăzi peste 35 la sută din întreaga producție industrială a omenirii.

Toate acestea demonstrează cu putere marea forță a socialismului, capacitatea creatoare a popoarelor de a-și făuri o viață nouă, liberă, fără asupritori, în care popoarele să fie cu adevărat libere și independente, să-și asigure o viață demnă, de bunăstare și fericire!

Putem și trebuie să afirmăm cu toată tăria faptului că socialismul și-a demonstrat forța și capacitatea sa creatoare, că el reprezintă viitorul întregii omeniri și trebuie să facem totul pentru asigurarea unei lumi fără exploatare, fără asupritori, în care popoarele să trăiască în deplină libertate și independență, să-și asigure bunăstarea și fericirea! (Urale și aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu — eroism, România — comunism!")

V. PRINCIPALELE ETAPE ALE PROCESULUI REVOLUȚIONAR DE FĂURIRE A SOCIALISMULUI ÎN ROMÂNIA

Stimați tovarăși,

Victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, cu 45 de ani în urmă, a lichidat pentru totdeauna dominația străină și a deschis calea marilor transformări revoluționare, înfăptuirii socialismului și ridicării, pe această bază, a nivelului de trai, material și spiritual, al întregului popor, întăririi independenței și suveranității României.

Pentru a înțelege mai bine drumul parcurs în această perioadă de poporul român și stadiul actual al dezvoltării societății socialiste românești este necesar să reamintim, chiar foarte succint, care era situația României în trecut și acum 45 de ani. După cum este bine cunoscut, timp de sute de ani poporul nostru a cunoscut, sub o formă sau alta, dominația imperiilor străine, a dus lupte grele pentru a-și apăra, menține și cuceri adevărata independență națională, pentru for-

marea statului național unitar român. Multă vreme, o parte din teritoriile patriei noastre au fost sub dominația unor imperii străine. A trebuit să plătim zeci și zeci de miliarde de lei aur tribut, iar după formarea statului național român, în 1859, aproape o sută de ani cele mai importante bogății ale României s-au aflat în mîna capitalului și monopolurilor străine, astfel că numai între primul și al doilea război mondial acestea au acumulat pe seama bogățiilor României și a muncii poporului român aproape o sută de miliarde dolari, care au ajuns în țările capitaliste dezvoltate.

Toate acestea au făcut ca România să rămînă o țară săracă, slab dezvoltată. Astfel, în 1944-1945 România era o țară slab dezvoltată, secătuită și distrusă și de război. În aceste împrejurări, le-a revenit partidului nostru comunist, clasei muncitoare, țărînimii, intelectualității, întregului nostru popor misiunea de a asigura dezvoltarea forțelor de produc-

ție și ridicarea nivelului de civilizație al întregii țări.

Într-o perioadă istorică scurtă, de numai 45 de ani, România a lichidat starea de inapoiere la care dominația străină, de sute de ani, a condamnat-o — și patria noastră, dintr-o țară agrar-industrială slab dezvoltată, a devenit o țară industrial-agrară, cu o industrie modernă, organizată pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, cu o agricultură socialistă înfloritoare.

În această perioadă, România a parcurs mai multe etape istorice de dezvoltare — de la orînduirea burghez-moșierească, care existau încă puternice forme feudale în viața economică, socială și politică, la etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. În anul 1948, o dată cu răsturnarea monarhiei și naționalizarea principalelor mijloace de producție, au fost lichidate pentru totdeauna proprie-

(Continuare în pag. a IV-a)